

gában valami küs ítéletet tehetsz, azon igyekezzél, hogy napotló-napestig taníthass. Ha penig minden disciplinákban még magadot annyéra nem gyakorlottad, vagy munkád után még annyit nem gyűjtöttél, hogy egymásután sokáig cselekedhetnéd azt: azt taníts, az mit tudsz, külömb-küölömb helyyeken és órákon. Így semmi nem léssen nehéz, ha mindenkor rákészülés nélkül taníthatsz. Elég, ha csak egyy léssen is, az ki téged hallgasson. Azon közben a magad gyakorlása által csudálatos, mely nagy dolgok bőségét szerzed tennen magadnak. ... Azért minden magad mutogatását hátrahagyván, akar készülhess reá, s akar ne, csak tanítton taníts.”

A nagy tanító halálát követő iszonytató évtizedek terhe alá görnyedt magyarságot, úgy lehet, egyes-egyedül ez a hit éltette, hogy pusztá létén felül értelmét is megőrizhesse.

JOHANNES APACIUS

Verae sapientiae studioso

LECTORI S.

QUO tibi Lector benevole, de novo hocce opere promptior sit juste judicandi facultas, occasionein, qualitatem & ulum illius eris mihi paucis monendus. Primum quod attinet est, quod quum decem retrò annis Claudiopoli literarum humaniorum gratia commorarer, præ aulique Praeceptore clarissimo doctissimoque viro D. Andrea Portafalmio diligenter & assidue uterer, contigit sæpe numero ut Vir eximie & profunde doctus, in artium & scientiarum encomia longe lateque evagaretur, præclaraque raræ & reconditæ eruditionis suæ Monumenta (compendia videlicet disciplinarum fere omnium à se confecta) familiariter aliquoties privatum ostenderet, unaque ad simile eum tempore præstandum candidè invitaret. Cujus diligentiam aliqua ex parte imitari volens multa ex ejus scriptis in

* 2 meum